

Klar til livet - Når børn bider

– Hvorfor bider børn?

Kilder:

- Anerkendt Barn - Anja Sigvard Nielsen
- Hjernesmarte Børn - Anette Prehn
- Helens bog om Børn og opdragelse
- Fra tilknytning til mentalisering – Susan Hart

Indledning

Det er almindeligt, at små børn, især i alderen 1½-3 år, kommer til at bide. Ofte sker det som en mangel på alternative handlemuligheder og sprog.

Børn i denne alder er impulsstyrede og har brug for voksne til at guide og hjælpe dem med at regulere deres følelser.

Det er svært at være forældre til både barnet der bider, og til barnet der bliver bidt. Det er vigtigt at vide, at det barn, der kommer til at bide, ikke handler ud fra dårlige intentioner eller for at skade andre.

Når et barn bider, er det vigtigt, at det imødekommes med støtte og omsorg på samme måde som det barn, der er blevet bidt. Stop handlingen, skæld ikke ud, da det kan risikere at forstærke problemet, vær undersøgende og forsøg at forstå årsagen til barnets adfærd.

Hvorfor bider børn?

Når børn bider, skyldes det ofte at barnet mangler sprog.

- Barnet kan sagtens være dygtig til at tale og have et godt ordforråd, og kan sige "hold op", "nej", "jeg vil ikke være med"
- Men barnet mestrer endnu ikke at sætte ord på mere komplekse følelser som "jeg føler mig overset", "jeg føler mig trængt op i en krog", "jeg føler mig uretfærdigt behandlet".

Det lille barn har stadig en umoden hjerne, og det har brug for voksne til at spejle og regulere de følelsesmæssige tilstande eller umødte behov, der er årsagen til dets adfærd.

Eksempler på situationer hvor bid kan opstå

Barnet kan bide af kærlighed

Dette kan eksempelvis forekomme i en hentesituation. Det lille barn jubler, for der kommer far eller mor. Barnet mærker en pludselig indre glæde, der resulterer i bid for at forløse begejstringen.

Barnet kan bide, fordi det føler vrede

Det kan være en netop opstået vrede, og det kan være, at barnet har forsøgt at sige ”stop”, men ikke er blevet mødt og derfor til sidst ikke kan kontrollere sine følelser, og vreden løber af med barnet.

Barnet kan bide i forsvar

Det kan være situationer, hvor barnet føler sig truet eller trængt op i en krog, hvor barnet bider i afmagt, eller fordi det bliver bange; ”jeg kan ikke komme væk fra det her”.

Barnet kan bide, fordi der ikke bliver lyttet

Barnet får ikke opmærksomhed, føler ikke, at du (eller andre) ser, hører, lytter - og derfor må barnet gøre opmærksom på sig selv på denne måde.

Store forandringer i barnets liv

Barnet kan begynde at bide, når der sker store forandringer i barnets liv, og der dermed opstår et følelsesmæssigt kaos. Eksempelvis ved flytning, når en ny lillebror eller søster ankommer, ved skilsmisse eller opstart i pasning.

Barnet kan bide af erfaring

Børn imiterer voksne. Det kan være voksne, som tager hårdt fat i barnets arm, giver barnet små rap over fingrene, eller som bider barnet for at lære det, at det ikke må bide, og at dette gør ondt. Jf. Forældreansvarslovens § 2 stk. 2 har barnet ret til omsorg og tryghed, og må ikke udsættes for legemlig afstraffelse eller anden krænkende behandling.

Rollen - som den der bider

Barnet kan bide, fordi det har fået rollen, som den der bider. Barnets adfærd kan blive forstærket af forventninger til, at det vil bide og gentagende irettesættelser.

Barnet kan bide impulsivt

Biddet opstår ud af den blå luft, hvor ingen rigtig kan forklare hvorfor. Her er det vigtigt at være undersøgende og iagttagende.

Hvad kan du gøre?

Være på forkant

- Det er vigtigt at være på forkant ved at iagttage barnet og forsøge at finde ud af, i hvilke situationer barnet bider.
- Når du ved, hvornår det sker, så har du mulighed for at gribe ind før det sker – før barnet når at forløbe sig.
- Børn skal hjælpes til at lære, at noget er gået forud for en eventuel handling. Måske har et barn sagt eller gjort noget, som har resulteret i, at et andet barn bider.

Sætte ord på i konfliktsituationer

- Hjælp barnet med at sætte ord på i konflikter.
- Hvis to børn strides om den samme bil, så hjælp dem med at dele og finde hver sin bil. At strides om legetøj kan være en konflikt, som får det ene barn til at bide.
- Løs konflikten før det går galt ved at guide og vise børnene, at de kan lege med hver deres bil og hvordan.

Hjælp barnet til og i leg

- Når børn bider, er der en risiko for, at andre børn begynder at afvise barnet.
- Dette kan resultere i, at barnet føler sig holdt uden for, hvilket kan forstærke barnets frustration og dermed dets bideri.
- Hjælp børnene til at lege sammen, guid det barn som kan komme til at bide igenem legen, så det ikke kommer dertil, hvor det forløber sig.

Hjælp barnet med at udtrykke glæde verbalt.

- I hentesituationen hvor glæden førte til bid, har det lille barn brug for at blive vist, hvordan det kan komme af med varme følelser uden at bruge tænderne.
- Du kan sige 'jeg kan se, at du er rigtig glad for at se mig, men det gør ondt, når du bider. Vi kan kramme, og du kan give mig et kys'
- Når du gør dette, sættes der ord på de følelser, barnet oplever og du hjælper barnet til en mere hensigtsmæssig adfærd.

Hjælp barnet med at udtrykke vrede verbalt

- Når og hvis du kan se, at barnet bliver ked af det eller vred, sæt da ord på; "du bliver bare så vred, når..." eller "der blev du helt forskrækket".
- Herved lærer barnet, at det med ord kan udtrykke, hvordan det har det.

Hvis barnet forløber sig og kommer til at bide et andet barn

- Sæt ord på situationen. Det er vigtigt, at begge børn føler sig forstået og mødt.
- Hvis barnet, der har bidt, godt ved, at det er forkert, så sig eksempelvis "Åh du kom til at bide, det er ikke rart. Næste gang skal du prøve at sige stop i stedet for at bide".
- Samtidig er det vigtigt, at du trøster det barn, som er blevet bidt. "AV, det gør ondt, man må ikke bide, det er ikke rart. Man skal sige nej eller stop, når man er vred" eller lignende, puste på armen osv.
- Barnet der er blevet bidt skal trøstes, men begge børn skal høre, at det er forkert at bide.
- Børn skal lære, at det, de gør ved andre børn, ikke altid er rart og derigennem lære at lade være.

Fakta:

Børn under to år har svært ved at forstå, hvorfor andre børn græder, når de bliver bidt. Det er de først ved at lære. Derfor er det vigtigt, at du fortæller barnet, hvorfor barnet bliver ked af det "det gør ondt at blive bidt, det er derfor, at hun græder, og vi skal trøste hende".

Hvis barnet bider, når du ikke er der

- Forældre skal ikke tale med barnet om episoden igen, når de kommer hjem.
- Dagplejer eller pædagog har taget hånd om episoden i selve situationen.
- Hvis barnet bider, når du som forælder er til stede, skal du naturligvis reagere, men dog på en måde, hvor barnet lærer medfølelse med andre og hen ad vejen lærer, at der er andre og mere hensigtsmæssige måder at reagere på.

Rebild
KOMMUNE

Center Sundhed, Kultur og Fritid - Sundhedsplejen

Hobrovej 110 | 9530 Støvring

☎ 99 88 99 88 ✉ raadhus@rebild.dk

🌐 rebild.dk 📘 facebook.dk/rebildkommune

